

บทที่ 3

สภาพทั่วไปของอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

3.1 สภาพภูมิศาสตร์

3.1.1 ที่ตั้ง ขนาด และอาณาเขต

อำเภอปาย ตั้งอยู่ที่ทิศเหนือสุดของจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 2,244.7 ตารางกิโลเมตร อยู่ห่างจากศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน ระยะทาง 111 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อ ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลแม่สะกุล อำเภอหมอกใหม่ และ ตำบลแม่ทา อำเภอเมืองป่าน จังหวัดดองกิ ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมสหภาพพม่า โดยมีสันคอยหลวงเป็นเส้นกั้นอาณาเขต

ทิศตะวันออก ติดต่อกับตำบลป่าแป๋ อำเภอแม่แตง อำเภอเวียงแหง และอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเทือกเขาคอยม่อนอังเกต เป็นเส้นกั้นอาณาเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับบ้านดงสามหมื่น ตำบลวัดจันทร์ อำเภอแม่แจ่ม และอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ โดยมีเทือกเขาคอยปูกาง เป็นเส้นกั้นอาณาเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ ตำบลห้วยปูลิง อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน และอำเภอปางมะผ้า โดยมีเทือกเขาคอยหนองขาวเป็นเส้นกั้นอาณาเขต

3.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

สภาพพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าและภูเขาสูงมีคอยแม่ยะเป็นยอดเขาสูงสุดสูงประมาณ 2,005 เมตรจากระดับน้ำทะเล พื้นที่การเกษตรร้อยละ 1.6 (23,318 ไร่) มีแม่น้ำสำคัญ 2 สาย ได้แก่

1) แม่น้ำปาย มีต้นน้ำอยู่ระหว่างรอยต่อของเทือกเขาถนนธงชัย กับเทือกเขาแดนลาวในเขตตำบลเวียงเหนือ ไหลลงทางใต้ผ่านหุบเขาต่าง ๆ ในเขตอำเภอปาย อำเภอเมืองแม่ฮ่องสอน ไปบรรจบกับแม่น้ำสาละวินที่บ้านใหม่ รัฐกะยา ประเทศพม่า รวมความยาวประมาณ 180 กิโลเมตร ลำน้ำปายเป็นลำน้ำสายใหญ่ ในจังหวัดแม่ฮ่องสอน มีลำห้วยสาขามากมาย เป็นแหล่งหล่อเลี้ยงวิถีชีวิตของผู้คนที่อาศัยในพื้นที่

2) แม่น้ำของ มีต้นกำเนิดที่คอยผัดกุดไหลลงสู่ลำน้ำปาย ที่ตำบลแม่มาเต็ง รวมความยาวประมาณ 70 กิโลเมตร

3.1.3 สภาพภูมิอากาศ

อำเภอปายมีสภาพภูมิอากาศ 3 ฤดู แตกต่างจากจังหวัดอื่น เนื่องจากภูมิประเทศส่วนใหญ่ตั้งอยู่บนเขาสูงและห่างไกลจากอิทธิพลของลมทะเล จึงทำให้สภาพอากาศแตกต่างจากจังหวัดอื่น คือ

ฤดูฝน

เริ่มตั้งแต่กลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคม โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,200 – 1,700 มิลลิเมตรต่อปี

ฤดูหนาว

เริ่มตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ โดยได้รับอิทธิพลจากความกดอากาศสูงในประเทศจีน มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ 20.7 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดถึง 2 องศาเซลเซียส

ฤดูร้อน

เริ่มตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ถึงกลางเดือนพฤษภาคม โดยมีอุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายน ถึง 43 องศาเซลเซียส และด้วยลักษณะภูมิประเทศภูมิอากาศดังกล่าว จึงเป็นเหตุให้เกิดหมอกปกคลุมตลอดทั้งปี

3.1.4 การแบ่งเขตการปกครอง

อำเภอป่าย แบ่งเขตการปกครองตามพระราชบัญญัติ ลักษณะปกครองท้องที่ พ.ศ. 2547 เป็น 7 ตำบล ได้แก่ ตำบลเวียงใต้ ตำบลเวียงเหนือ ตำบลแม่นาเติง ตำบลแม่ฮี้ ตำบลทุ่งยาว ตำบลเมืองแปง ตำบลโป่งสา

มี 62 หมู่บ้าน หมู่บ้านอาสาพัฒนาป้องกันตนเอง (อพป.) 20 หมู่บ้าน

มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 8 แห่ง ได้แก่

เทศบาลตำบล 1 แห่ง คือ เทศบาลตำบลป่าย

องค์การบริหารส่วนตำบล 7 แห่ง คือ

- 1). องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงใต้
- 2). องค์การบริหารส่วนตำบลเวียงเหนือ
- 3). องค์การบริหารส่วนตำบลแม่นาเติง
- 4). องค์การบริหารส่วนตำบลแม่ฮี้
- 5). องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งยาว

6). องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองแปง

7). องค์การบริหารส่วนตำบลโป่งสา

3.1.5 ลักษณะทางประชากร

1) จำนวนประชากร อำเภอป่ายมีประชากรทั้งหมด 27,170 คน แยกเป็น ชาย 14,305 คน หญิง 12,865 คน มีความหนาแน่นเฉลี่ยต่อพื้นที่ประมาณ 13 คน ต่อ 1 ตารางกิโลเมตร

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนหมู่บ้าน ครั้วเรือน และประชากรของอำเภอปาย

ตำบล	จำนวน				
	หมู่บ้านและครั้วเรือน		ประชากร		
	หมู่บ้าน	ครั้วเรือน	ชาย	หญิง	รวม
เวียงใต้	8	1,337	2,476	1,655	4,131
เวียงเหนือ	10	1,286	1,922	1,797	3,719
แม่มาเต็ง	11	2,112	3,292	3,126	6,418
แม่ฮี้	6	1,098	1,451	1,391	2,842
ทุ่งยาว	12	1,381	2,055	1,934	3,989
เมืองแปง	8	831	1,605	1,583	3,188
โป่งสา	7	682	1,504	1,379	2,883
รวม	62	8,727	14,305	12,865	27,170

ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอปาย (2548)

2) กลุ่มชาติพันธุ์ ประกอบด้วย ชาวพื้นเมือง/ไทยใหญ่ ร้อยละ 53 และชาวกุ่มน้อยอีกร้อยละ 47 โดยจำแนกกลุ่มชาติพันธุ์ได้ ดังนี้

ชาวไทยพื้นเมือง/ชาวไทยใหญ่ ร้อยละ 53

กะเหรี่ยง ร้อยละ 17.92

ลีซอ ร้อยละ 15.94

มูเซอ ร้อยละ 6.90

ม้ง ร้อยละ 5.24

จีน ร้อยละ 1.0

3.2 ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของอำเภอปาย มีแหล่งรายได้ที่สำคัญมาจากภาคเกษตร และประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม โดยมีพืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว กระเทียม ถั่วเหลือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำเภอปายถือว่าเป็นแหล่งปลูกกระเทียมที่ใหญ่และมีคุณภาพดีที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศ นอกจากนี้ยังมีการท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญอีกแหล่งหนึ่งของอำเภอปาย ซึ่งธุรกิจการท่องเที่ยวนี้สามารถสร้างอาชีพเสริมของคนในพื้นที่และสามารถสร้างรายได้เป็นจำนวนมาก เช่น เกสต์เฮาส์ ร้านอาหาร ประชากรมีรายได้เฉลี่ยแต่ละปีเพิ่มขึ้น ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 3.2 แสดงรายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี* ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2549

ตำบล	รายได้เฉลี่ยต่อคนต่อปี (บาท)		
	2547	2548	2549
โป่งสา	11,003	17,902	21,451
แม่नाเติง	12,509	23,338	24,185
เวียงเหนือ	19,658	24,761	24,665
เมืองแปง	22,451	26,597	31,425
แม่ฮี้	24,812	27,404	34,308
ทุ่งยาว	25,451	31,938	37,674
เวียงใต้	30,043	34,693	49,489
รวม	19,850	25,942	30,616

* ที่มา : สำนักทะเบียนอำเภอปาย (2549)

หมายเหตุ: รายได้เฉลี่ยต่อคนในพื้นที่หนึ่งๆ เป็นรายได้รวมของทุกครัวเรือนในพื้นที่นั้นหารด้วยจำนวนคนทั้งหมดในพื้นที่

เมื่อจำแนกภาคเศรษฐกิจต่าง ๆ สามารถสรุปได้ดังนี้

3.2.1 ด้านเกษตรกรรม

ประชากรส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 88.5 ประกอบอาชีพหลักคือเกษตรกรรม แต่เนื่องจากสภาพภูมิประเทศของอำเภอปายที่เป็นภูเขาสลับซับซ้อน โอกาสทางการขยายพื้นที่ทางการเกษตรเป็นไปได้ได้น้อยมาก ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการประกอบอาชีพในด้านนี้เป็นอย่างมาก พืชเศรษฐกิจที่สำคัญได้แก่ ข้าว กระเทียม ถั่วเหลือง ข้าวสาลี โดยปริมาณการผลิตและการพื้นที่ของถือครองที่ดินเพื่อทำการเกษตรแต่ละชนิดของอำเภอปาย มีดังนี้

ตารางที่ 3.3 แสดงการผลิตพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของ อำเภอปาย

ลำดับ	พืชเศรษฐกิจ	พื้นที่เพาะปลูก(ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่/ปี)	จำนวนครัวเรือน
1	ข้าว	26,765	530	3,638
2	กระเทียม	7,275	3,000	1,016
3	ถั่วเหลือง	11,815	260	1,100
4	ข้าวสาลี	1,437	250	182

ที่มา : สำนักงานทะเบียนอำเภอปาย (2548)

ตารางที่ 3.4 แสดงการถือครองที่ดินเพื่อทำการเกษตรของอำเภอปาย ปี 2547

ประเภทการถือครอง	จำนวน(ไร่)
ที่นา	13,520
ที่ไร่	17,454
กระเทียม	7,467
ถั่วเหลือง	6,615
พืชผักและไม้ดอก	315
ไม้ผลและไม้ยืนต้น	2,532
อื่น	1,396
รวม	49,299

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย (2548)

สำหรับการรวมกลุ่มทางการเกษตรของชุมชน พบว่ามีกลุ่มงานสถาบันการเกษตรในเขตอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน รวมทั้งสิ้น 38 กลุ่มประกอบด้วยกลุ่มเกษตรกร 3 กลุ่ม กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร 30 กลุ่ม และกลุ่มยุวเกษตรกร 18 กลุ่ม ดังนี้

ตารางที่ 3.5 กลุ่มงานสถาบันการเกษตรในอำเภอปาย ปี 2548

ตำบล	กลุ่มเกษตรกร		แม่บ้านเกษตรกร		ยุวเกษตรกร	
	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก	กลุ่ม	สมาชิก
แม่ฮี้	-	-	2	205	3	58
ทุ่งยาว	1	77	9	405	2	36
แม่नाเติง	1	69	8	220	4	224
เวียงใต้	-	-	6	177	2	59
เวียงเหนือ	1	51	5	200	5	83
เมืองเป่ง	-	-	-	-	2	42
รวม	3	197	30	1,207	18	502

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอปาย (2548)

3.2.2 ปศุสัตว์

อำเภอปายจะเลี้ยงสัตว์ไว้ใช้แรงงานและบริโภคในครอบครัว ที่เหลือจากการบริโภคก็จะแบ่งขายบ้าง สัตว์เลี้ยงที่สำคัญได้แก่ โค กระบือ สุกร เป็ด ไก่ ห่าน ส่วนมากจะปล่อยสัตว์เลี้ยงให้หากินเองตามธรรมชาติ ดังนั้น การเจริญเติบโตของสัตว์จึงเป็นไปอย่างเชื่องช้า ปัญหาสำคัญคือการขาดการควบคุมและป้องกันโรคสัตว์

ในปี 2548 มีจำนวนสัตว์ที่เป็นรายได้สินค้าทั้งหมด 82,235 ตัว มีจำนวนผู้เลี้ยงถึง 3,631 ราย ซึ่งสามารถจำแนกจำนวนของสัตว์และจำนวนผู้เลี้ยง ดังนี้

ตารางที่ 3.6 ข้อมูลสินค้าปศุสัตว์ : ปริมาณการผลิต จำนวนผู้เลี้ยงเป็นรายสินค้า อำเภอป่าปี 2548

ชนิดสัตว์	มูลค่า (ต่อตัว)	จำนวนสัตว์ (ตัว)	จำนวนผู้เลี้ยง (ราย)
โคเนื้อ	12,500	6,037	622
กระบือ	15,000	3,073	503
สุกร	5,200	4,873	1,008
แพะ	0	11	3
แกะ	0	28	3
ซ้าง	0	10	4
ม้า	0	43	26
เปิดไข่	0	71	7
เปิดเนื้อ	0	253	16
เปิดเทศ	0	1,038	121
ไก่ไข่	0	575	12
ไก่เนื้อ	70	394	14
ไก่พื้นเมือง	0	65,822	1,290
นกกกระทา	0	4	1
ห่าน	0	3	1
รวม		82,235	3,631

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดแม่ฮ่องสอน (2548)

3.2.3 การประมง

การประมงส่วนใหญ่จะเป็นการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด จากสถิติมีจำนวน 698 ครัวเรือนที่ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืด มีบ่อสำหรับเพาะเลี้ยง 698 บ่อ คิดเป็นเนื้อที่ 256.51 ไร่ ซึ่งสามารถจับสัตว์น้ำจืดได้ 46,198.02 กิโลกรัมต่อปี (สำนักงานประมงจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2546) แหล่งทำการประมงที่

สำคัญของราษฎรในอำเภอปาย ได้แก่ แหล่งน้ำธรรมชาติต่าง ๆ แหล่งน้ำ กสข. และทำนบประจำหมู่บ้าน นอกจากนี้ยังมีบ่อปลาเอกชนที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากสำนักงานประมงอำเภอ และบ่อเลี้ยงปลาสาธิตของสำนักงานประมงอำเภออีกด้วย ปลาที่จับได้และมีมูลค่าสูงสุด ได้แก่ ปลาช่อน ปลาดุก ปลาตะเพียน

3.2.4 อุตสาหกรรม

การดำเนินงานด้านการอุตสาหกรรมในอำเภอปาย ส่วนใหญ่จะเป็นอุตสาหกรรมขนาดเล็ก หรืออุตสาหกรรมในครัวเรือน และอุตสาหกรรมป่าไม้ ดังนี้

ตารางที่ 3.7 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่อำเภอปายปี 2548

ชื่อโรงงาน	เงินทุน (บาท)	จำนวน แรงงาน (คน)	ผลิตภัณฑ์	ที่ตั้ง
สยามแก๊ส สาขาปาย	200,000	6	บรรจุก๊าซหุงต้ม	ม.10 ต.ทุ่งยาว
-	260,000	6	ผลิตอิฐ	121 ม.2 ต.ทุ่งยาว
-	84,000	2	ผลิตอิฐดินเผา	68 ม.1 ต.ทุ่งยาว
โรงไฟฟ้าพลังน้ำขนาดเล็กแม่ปาย	177,000,000	0	ผลิต ส่ง จำหน่ายพลังงานไฟฟ้า	ต.เมืองน้อย
-	250,000	2	สีข้าวชนิดแยกแกลบแยกรำ	11 ม.2 ต.แม่มาตัง
วิพี ทรายทอง	1,000,000	5	การขุด หรือลอก กรวดทราย	หมู่ 4 ต.แม่ฮี้
ศิริวัฒน์เซอร์วิส	650,000	5	ซ่อมจักรยานยนต์	64 ถ.รังสียานนท์ ม.1 ต.เวียงใต้
วิจิตรการช่าง	23,000	4	ทำประตูหน้าต่างเหล็กตัด	24/1 ถ.เขตกลางคัม. 1 ต.เวียงใต้
ไพลินพาณิชย์	410,000	1	ทำน้ำแข็งก้อนเล็ก	76 ม.3 ต.เวียงใต้

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดแม่ฮ่องสอน(2547)

ตารางที่ 3.7 แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในพื้นที่อำเภอปายปี 2548 (ต่อ)

ชื่อโรงงาน	เงินทุน (บาท)	จำนวน แรงงาน (คน)	ผลิตภัณฑ์	ที่ตั้ง
วิจิตรการช่าง	45,000	3	ทำประตูหน้าต่างเหล็กตัด	24/1 ถ.เขตกลางค้ ม. 1 ต.เวียงใต้
จรัสการช่าง	250,000	2	ทำเบาะ โครงหลังคารถยนต์ ทำประตู	237 ถนนเชียงใหม่- ปาย หมู่ 4 ต.เวียงใต้
จิรวดีพาณิชย์	400,000	4	ซ่อมและเคาะพ่นสีรถยนต์	34/2 ม.4 ต.เวียงใต้
นิกรการค้า	20,000	3	ทำผลิตภัณฑ์คอนกรีต	48/1 ม.6 ต.เวียงใต้
บ้านปายวัสดุก่อสร้าง	550,000	7	ทำผลิตภัณฑ์คอนกรีตเช่น อิฐบล็อก	121 ถนนปาย- เชียงใหม่ ม.8 ต.เวียง ใต้
อู่อรุณ	130,000	4	ซ่อมและเคาะพ่นสีรถยนต์	75 ถ.ปาย-เชียงใหม่ ม. 8 ต.เวียงใต้
เมืองปายการช่าง	60,000	2	ซ่อมรถยนต์	127 ถนนปาย- แม่ฮ่องสอน ม.8 ต. เวียงใต้
อุดมทรัพย์	175,000	4	ทำประตูหน้าต่างเหล็กตัด	ม.4 ถ.ปาย-เชียงใหม่ ต.เวียงใต้
	95,000	1	สีข้าวชนิดแยกแกลบแยกรำ	6 ถ.เขตกลางค้ ม.1 ต. เวียงใต้
กำแพงการช่าง	335,000	2	ทำประตูหน้าต่างเหล็กตัด และมุ้งลวด	56 ม.4 ต.เวียงใต้

ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรม จังหวัดแม่ฮ่องสอน (2547)

จากตารางข้างต้น จะเห็นว่าไม่มีโรงงานขนาดใหญ่ในพื้นที่อำเภอปาย เนื่องจากข้อจำกัดในพื้นที่และการคมนาคมขนส่ง ซึ่งเสียเวลาและค่าใช้จ่ายสูงมากในการขนส่งวัตถุดิบและผลผลิต ปัญหาสำคัญที่ทำให้ไม่สามารถพัฒนาให้มีอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ ในพื้นที่อำเภอปายได้ คือ

ประการแรก สภาพภูมิประเทศที่เต็มไปด้วยภูเขาน้อยใหญ่สลับซับซ้อน ทำให้การคมนาคมขนส่งเป็นไปด้วยความยากลำบาก และเสียค่าใช้จ่ายสูง ไม่สามารถแข่งขันกับสินค้าจากจังหวัดอื่นได้ เนื่องจากมีต้นทุนค่าขนส่งที่สูงกว่า

ประการที่สอง มีความขาดแคลนแรงงานทั้งในระดับบริหารและคนงานชำนาญงาน เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ยังคงยึดหลักประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักอยู่

ประการสุดท้าย คือที่ดินที่มีเอกสารสิทธิ์มีน้อย เนื่องจากพื้นที่เกือบทั้งหมดอยู่ในเขตป่าสงวน ทำให้ที่ดินมีราคาสูง การลงทุนด้านที่ดินในการทำอุตสาหกรรมไม่สามารถทำได้ เนื่องจากต้นทุนด้านนี้สูงมาก

3.2.5 การพาณิชย์กรรม

เนื่องจากอำเภอปายเป็นอำเภอขนาดเล็ก มีจำนวนประชากรไม่มากนัก ทำให้การพาณิชย์กรรมของอำเภอปายจำกัดตัวอยู่ในวงจำกัด จากการสำรวจ การจดทะเบียนประกอบธุรกิจการค้าในอำเภอปาย โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดแม่ฮ่องสอน พบว่าในปี 2547 ธุรกิจประเภทนิติบุคคลมีจำนวนทั้งหมด จำนวน 5 ราย แบ่งเป็น ห้างหุ้นส่วนจำกัด จำนวน 5 ราย แต่ไม่พบว่ามีห้างหุ้นส่วนสามัญนิติบุคคลแต่อย่างใด ส่วนร้านค้าส่วนบุคคลที่จดทะเบียนพาณิชย์แล้ว มีจำนวน 16 รายเพิ่มขึ้นจากปี 2546 ซึ่งมีเพียง 4 ราย ดังตารางที่ 3.8

ตารางที่ 3.8 แสดงจำนวนผู้จดทะเบียนประกอบธุรกิจการค้าที่คงอยู่ จำแนกตามประเภทการจดทะเบียน ปี 2540 2546 และ 2547 ดังต่อไปนี้

ปี (พ.ศ.)	ทะเบียนพาณิชย์	นิติบุคคล			
		บริษัท จำกัด	ห้างหุ้นส่วน	ห้างหุ้นส่วน สามัญนิติบุคคล	บริษัทมหาชน จำกัด
2540	18	-	8	-	-
2546	4	1	16	-	-
2547	16	-	5	-	-

ที่มา : สำนักงานพัฒนาธุรกิจการค้าจังหวัดแม่ฮ่องสอน (2547)

อย่างไรก็ตามในช่วงระยะเวลาที่ผ่านมา (ปี 2540-2546) ได้มีการขยายตัวทางเศรษฐกิจในอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นอย่างมาก มีเอกชนเข้ามาดำเนินธุรกิจต่าง ๆ เพิ่มขึ้น ตลอดจนการก่อสร้างอาคารต่าง ๆ มีผลให้ความต้องการแรงงานด้านต่าง ๆ ขยายตัวอย่างรวดเร็ว แต่หลังจากอุทกภัยในปี 2548 ที่ผ่านมามีผลกระทบต่อธุรกิจเหล่านี้เป็นอย่างมาก ซึ่งเราจะได้ศึกษาต่อไป

3.2.6 แรงงาน

จากการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจของอำเภอปาย ทำให้ความต้องการแรงงานในธุรกิจด้านต่าง ๆ มีเพิ่มสูงขึ้นก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรกรรมสู่พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรมมากขึ้น แรงงานที่เข้ามาเป็นลูกจ้างตามร้านค้า ร้านอาหาร และบริการการท่องเที่ยวในอำเภอปาย มีข้อจำกัดด้านแรงงานประการหนึ่งคือ แรงงานที่มีอยู่ในอำเภอปายยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการให้บริการ จึงมีความจำเป็นต้องมีการฝึกอบรมให้ความรู้ เพื่อให้แรงงานเหล่านี้มีคุณภาพ ทั้งในด้านความรู้ และความชำนาญงาน

3.2.7 การเงินและการธนาคาร

อำเภอป่ามีธนาคารให้บริการจำนวน 3 แห่ง คือ

- 1) ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สาขาป่า
- 2) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- 3) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน)

ส่วนการดำเนินงานด้านสหกรณ์ มีจำนวนสหกรณ์ 5 แห่ง ได้แก่

- 1) สหกรณ์การเกษตรห้วยทรายขาวพัฒนา จำกัด
- 2) สหกรณ์โคขุน อำเภอป่า จำกัด
- 3) สหกรณ์หมู่บ้านไม้โป่งสา จำกัด
- 4) สหกรณ์หมู่บ้านป่าไม้แม่เหมืองหลวง จำกัด
- 5) สหกรณ์หมู่บ้านป่าไม้มั่งขุนสาใน จำกัด

สินค้า OTOP ที่มีชื่อเสียงของอำเภอป่า ได้แก่

- 1) ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง ผ้าทอกระเหรี่ยง ลีซอ
- 2) ผลิตภัณฑ์อาหาร เช่น ถั่วเน่าแผ่น น้ำพริกคั่วทราย น้ำพริกลาบ
- 3) สุรากลั่นพื้นบ้าน

3.2.8 ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

ปัญหาด้านเศรษฐกิจในเขตอำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน สามารถจำแนก ออกได้เป็น 4 ด้านหลักที่สำคัญ ดังนี้

1) **ด้านการตลาด** เนื่องจากอำเภอป่ามีสภาพพื้นที่เป็นป่าเขาเป็นส่วนใหญ่ การคมนาคมติดต่อกับจังหวัดแม่ฮ่องสอนและจังหวัดใกล้เคียงทำได้ยากลำบาก ทำให้การขนส่งผลผลิตทางการเกษตรต่าง ๆ สูตลาดมีต้นทุนสูง เป็นผลให้ราคาผลผลิตในท้องถิ่นมีราคาสูงกว่าผลผลิตชนิดเดียวกันของท้องถิ่นที่ใกล้เคียงอื่น ๆ อีกทั้งผลผลิตยังมีน้อยมาก เมื่อเทียบกับท้องถิ่นอื่น จึงไม่มีการลงทุนในอุตสาหกรรมแปรรูปผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร เพื่อเพิ่มพูนค่าผลผลิตแต่อย่างใด

2) **ด้านการผลิต** อาชีพส่วนใหญ่ของราษฎรในพื้นที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมถึงร้อยละ 88.5 ผลผลิตที่ได้ส่วนใหญ่ได้แก่ ข้าว กระเทียม ถั่วเหลือง งา และถั่วลิสง เป็นต้น จากสภาพภูมิประเทศเป็นภูเขาสลับซับซ้อนอยู่ทั่วไป มีพื้นที่ถือครองเพื่อการเกษตรเพียงร้อยละ 1.6 และโอกาสในการขยายพื้นที่เพื่อทำการเกษตรมากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่นี้น้อยมาก ทำให้ผลผลิตที่ได้ไม่เพียงพอแก่การบริโภค

3) **ด้านการมีงานทำ** เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตร จึงก่อให้เกิดปัญหาการว่างงานภายหลังฤดูเก็บเกี่ยว

4) **ด้านการประกอบอาชีพทางการเกษตร** ยังคงใช้ชีวิตการผลิตแบบดั้งเดิม อีกทั้งการขาดการนำวิธีการแปรรูปใหม่และเครื่องมือทันสมัยมาใช้ ทำให้ปริมาณผลผลิตที่ได้ต่ำมาก และการพัฒนาการทางด้านอุตสาหกรรมในครัวเรือนยังมีน้อย เพราะไม่สามารถหาตลาดป้อนผลิตภัณฑ์ได้

3.3 การศาสนา วัฒนธรรม และปัญหาทางสังคม

ในเขตอำเภอปายมีวัดที่ได้รับพระราชทานวิสุงคามสีมาจำนวน 34 วัด มีจำนวนพระภิกษุ 88 รูป จำนวนสามเณร 30 รูป(สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2547) มีโบสถ์คริสต์จำนวน 16 แห่ง มัสยิด 1 แห่ง ส่วนการนับถือศาสนาของประชากรพบว่าจำนวนประชากรที่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ 69.02 ศาสนาคริสต์ ร้อยละ 24.70 ศาสนาอิสลาม 1.04 และอื่น ๆ เช่นนับถือผีบรรพบุรุษ ร้อยละ 5.24

ด้านศิลปวัฒนธรรมและประเพณี ส่วนใหญ่ของอำเภอปาย ยังเป็นประเพณีที่ได้รับการสืบทอดมาจากชาวไทยใหญ่ ซึ่งเป็นประชากรส่วนใหญ่ และเป็นผู้ที่อยู่ในพื้นที่มาแต่เดิม อาทิเช่น ประเพณีปอยส่างลอง กาดหลู้ ทานข้าวหย่าคู่ ซอมต่อหลวง จำ๊ะ รำโต รำนางนก ประเพณีกันตอ ปอยห่อข้าว ก้อยไฟเคน เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีประเพณีที่ได้รับมาจากไทยภาคเหนือโดยคนเมืองที่อพยพมาอยู่ในท้องถิ่น เช่น ประเพณีสงกรานต์ งานสลากภัตต์ งานลอยกระทง งานปอยหลวง เป็นต้น เป็นที่เสียดายที่ประเพณีที่เป็นของไทยใหญ่บางอย่างกำลังจะสูญไป อาทิ งานดับไฟเทียน (หลังออกพรรษา) เพราะคนรุ่นใหม่หันไปรับขนบธรรมเนียมประเพณีของภายนอกมาปฏิบัติ และมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีการอนุรักษ์ฟื้นฟูให้คงอยู่ ดังนั้นทางอำเภอจึงได้จัดโครงการหมู่บ้านวัฒนธรรม และโครงการอนุรักษ์มรดกพื้นบ้าน เพื่อให้มีปรากฏอยู่ต่อไป

ส่วนปัญหาสังคมที่อำเภอปาย กำลังเผชิญอยู่ในขณะนี้ประกอบด้วย ปัญหาหลัก 2 ด้านที่สำคัญคือ ปัญหาด้านสาธารณสุข และปัญหาด้านการศึกษา โดยทางด้านสาธารณสุขนั้น การให้บริการยังไม่ครอบคลุมถึงหมู่บ้านที่อยู่ห่างไกล เนื่องจากขาดแคลนวัสดุครุภัณฑ์ทางการแพทย์อยู่เป็นจำนวนมาก รวมทั้งการขาดบุคลากรทางการแพทย์ในด้านต่าง ๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยต่อการดำเนินงานด้านสาธารณสุข และทางการศึกษานั้น ประชากรส่วนใหญ่ยังด้อยโอกาสทางการศึกษา เนื่องจากมีฐานะยากจน ขาดสถานศึกษาที่ให้การสนับสนุนการเรียนการสอนวิชาชีพในท้องถิ่น และระยะทางระหว่างหมู่บ้านกับโรงเรียนอยู่ห่างไกลกันมาก ทำให้อัตราการเรียนต่ำ นอกจากนี้ทางสถานศึกษามีข้อจำกัดด้านงบประมาณในการจัดการศึกษา และโครงการรณรงค์เพื่อการเรียนรู้หนังสือแห่งชาติยังประสบปัญหาและอุปสรรคในการสื่อความหมาย เนื่องจากภาษาที่แตกต่างกัน

อนึ่งการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจยังประสบอุปสรรคทางด้านสถาบัน องค์การ ภาครัฐ ภาคเอกชนและประชาชน ดังนี้

- 1) อุปสรรคด้านบุคลากร ส่วนราชการต่าง ๆ ในอำเภอปายมีอัตรากำลังข้าราชการและลูกจ้างไม่เพียงพอ ทำให้การดำเนินงานต่าง ๆ ทำได้ไม่เต็มที่และล่าช้า
- 2) อุปสรรคด้านการปฏิบัติงานของพนักงาน เนื่องจากพื้นที่ของอำเภอปายส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อน และเส้นทางคมนาคมไม่เพียงพอเป็นอุปสรรคต่อการเข้าไปปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและเอกชน
- 3) อุปสรรคด้านความรู้ความเข้าใจของประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้เพราะประชาชนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องกฎหมายต่าง ๆ ทางการเมืองการปกครอง เนื่องจากการด้อยทางการศึกษาและความล่าช้าของข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ
- 4) อุปสรรคด้านการบุกรุกทำลายป่า เกิดจากการที่ประชากรชาวเขายังคงปลูกพืชเสพติด และการผลิตยาเสพติดจำพวก ฟีน เฮโรอีนอยู่ ประกอบกับที่ดินทำกินมีอยู่จำกัด ในขณะที่ประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดการบุกรุกทำลายป่า ทำไร่เลื่อนลอย และปลูกพืชเสพติด ก่อให้เกิดปัญหาแก่งแย่งดินและระบบน้ำใต้ดินในที่สุดและเป็นที่น่าสังเกตว่าอุปสรรคดังกล่าวไม่มีแนวทางการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม โดยเฉพาะการจัดปฏิรูปที่ดินที่ทำกินในป่าเสื่อมโทรมยังไม่มีการจัดทำเพราะกฎหมายที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้รับการแก้ไข

3.4 สาธารณูปโภคพื้นฐาน

3.4.1 การคมนาคม

อำเภอปายมีเส้นทางคมนาคมติดต่อจังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดใกล้เคียงได้ 3 ทางคือ

- 1) ทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน ปาย-ปางมะผ้า-แม่ฮ่องสอน ระยะทางรวม 111 กิโลเมตร ลาดยางตลอดสาย
- 2) ทางหลวงหมายเลข 1095 ตอน ปาย-แม่มาลัย-บรรจบทางหลวงแผ่นดินสาย เชียงใหม่-ฝาง ระยะทางรวม 101 กิโลเมตร ลาดยางตลอดสาย
- 3) ทางลาลอง ปาย-เวียงแหง จังหวัดเชียงใหม่ ระยะทางรวม 67 กิโลเมตร

3.4.2 สถานีขนส่ง

สถานีขนส่งอำเภอปายเป็นของเอกชน ตั้งอยู่ในเขตสุขาภิบาลปาย มีสภาพคับแคบและแออัดเป็นอย่างมาก ในอนาคตปริมาณการขนส่งต่าง ๆ จะมีเพิ่มมากขึ้น สภาพถนนโดยทั่วไปในเขตสุขาภิบาลปายมีสภาพคับแคบ การจัดให้มีสถานีขนส่งผู้โดยสารน่าจะเป็นแนวทางหนึ่งในการลดปริมาณความแออัดของการจราจรในเขตสุขาภิบาลปายได้

3.4.3 ระบบโทรคมนาคม

ระบบโทรคมนาคมของอำเภอปาย ประกอบด้วย ไปรษณีย์ 1 แห่ง สามารถรับ-ส่งจดหมายและไปรษณีย์ภัณฑ์ได้พอสมควร ระบบโทรศัพท์ในอำเภอปายมีชุมสายโทรศัพท์ทั้งหมด 1,242 หมายเลข แยกเป็น โทรศัพท์ส่วนบุคคล 1,116 หมายเลข โทรศัพท์สาธารณะ 117 หมายเลข (ตู้) ดาวเทียม 9 หมายเลขและโทรศัพท์มือถือจำนวน 1,991 หมายเลข (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2547) และอำเภอปายมีวิทยุสื่อสารระหว่างกระทรวงมหาดไทยติดต่อได้ทุกอำเภอ/กิ่งอำเภอ มีสถานีวิทยุชุมชน 1 สถานี ความถี่ 93.0 เมกกะเฮิร์ตและวิทยุสื่อสารระบบ TRUNKED RADIO ติดต่อได้ทุกอำเภอ จังหวัด โดยการเชื่อมโยงระบบสื่อสารวิทยุเฉพาะกิจ ระบบที่ 2 ศูนย์สื่อสารภูมิภาค กรมการปกครองจังหวัดเชียงใหม่

3.4.4 ระบบไฟฟ้า

มีระบบกระแสไฟฟ้าจากสถานีไฟฟ้าย่อยที่บ้านเมืองน้อย อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน และอำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ โดยพื้นที่ที่มีการใช้ไฟฟ้าจนถึงปี 2549 ทั้งหมด 48 หมู่บ้านคิดเป็นร้อยละ 77.42 ของจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด

ตารางที่ 3.9 รายงานแสดงข้อมูลสรุปสถานะ การจ่ายไฟฟ้าระดับหมู่บ้าน ในเขตอำเภอบาย

ลำดับ	ข้อมูลปี (พ.ศ.)	จำนวนหมู่บ้านทั้งหมด	มีไฟฟ้าใช้แล้ว		ยังไม่มีไฟฟ้าใช้		หมู่บ้านที่ไม่มีไฟฟ้าใช้อยู่ระหว่างดำเนินการตามโครงการต่างๆ		หมู่บ้านที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้ยังไม่จัดเข้าดำเนินการตามโครงการต่างๆ	
			หมู่บ้าน	ร้อยละ	หมู่บ้าน	ร้อยละ	หมู่บ้าน	ร้อยละ	หมู่บ้าน	ร้อยละ
1	2547	62	48	77.42	14	22.58	0	0.00	0	0.00
2	2549	62	48	77.42	14	22.58	14	22.58	0	0.00

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่ (2547)

จากข้อมูลในตารางที่ 3.9 พบว่า มีพื้นที่ที่มีการใช้ไฟฟ้า 48 หมู่บ้าน จากจำนวนหมู่บ้านทั้งหมด 62 หมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 77.42 ของจำนวนหมู่บ้านในอำเภอบายทั้งหมด ถ้าคิดเป็นจำนวนครัวเรือนจะได้ ดังตาราง

ตารางที่ 3.10 รายงานแสดงข้อมูลสรุปสถานะ การจ่ายไฟฟ้าระดับครัวเรือน ในเขตอำเภอบาย

ปีพ.ศ.2549

ครัวเรือนทั้งหมด	ครัวเรือนที่มีระบบไฟฟ้าครอบคลุมแล้ว(ครัวเรือน)			ยังไม่มีระบบไฟฟ้าครอบคลุม	ครัวเรือนที่ยังไม่มีระบบไฟฟ้าครอบคลุม (ครัวเรือน)			% มีไฟฟ้า
	ทั้งหมด	ติดตั้งมิเตอร์	ยังไม่ขอไฟใช้		จัดเข้าโครงการแล้ว	ไม่สามารถขยายเขตได้ตามปกติ	อยู่ระหว่างพิจารณาจัดเข้าโครงการ	
9,989	9,501	6,844	1,854	488	488	297	-	95.11

ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค จังหวัดเชียงใหม่ (2547)

3.4.5 ระบบสาธารณสุข

มีโรงพยาบาลขนาด 60 เตียง 1 แห่ง สถานีอนามัย 11 แห่งและมีจำนวนจำนวนศูนย์บริการสาธารณสุข (รพ/สต/ สสข) 18 แห่ง มีจำนวนเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 30 คน มีสถานบำบัดรักษาผู้ป่วยโรคเอดส์ 1 แห่งที่ตำบลเวียงใต้ มีจำนวนร้านขายยาในเขตเทศบาล 3 แห่ง (สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแม่ฮ่องสอน, 2549)

3.4.6 ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน

ด้านคมนาคม เนื่องจากพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาและป่าทึบ ราษฎรอยู่อาศัยกันอย่างกระจัดกระจาย การคมนาคมติดต่อกันระหว่างอำเภอ-ตำบล-หมู่บ้าน เป็นไปด้วยความยากลำบาก เพราะสภาพถนนที่มีอยู่ส่วนใหญ่เป็นถนนลูกรังและทางลัดลงซึ่งใช้ได้เป็นบางฤดูกาลเท่านั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในช่วงฤดูฝนการติดต่อกันนั้นทำได้ยากลำบาก อีกทั้งเส้นทางที่มีอยู่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการต่อการคมนาคมและการขนส่ง

ด้านการให้บริการไฟฟ้า ในเขตอำเภอปาย ยังทำได้ไม่ทั่วถึงเพราะอุปสรรคจากสภาพทั่วไปที่เป็นภูเขาสูง ทำให้ต้องใช้งบประมาณในการให้บริการสูงมาก และยังคงงบประมาณในการสนับสนุนอีกด้วย ทั้งนี้ยังมีอีก 14 หมู่บ้าน ที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้จากหมู่บ้านทั้งหมดในพื้นที่ แต่ทางอำเภอ ก็ยังหาทางแก้ไขโดยการสนับสนุนให้ใช้พลังงานไฟฟ้าแสงอาทิตย์ แต่ก็ต้องใช้งบประมาณปริมาณมาก

ด้านแหล่งน้ำอุปโภค-บริโภค แหล่งน้ำธรรมชาติที่มีอยู่เป็นแหล่งน้ำขนาดเล็กและมีน้ำน้อย ไม่เพียงพอที่จะต้องใช้ได้ตลอดปี และการพัฒนาแหล่งน้ำต่าง ๆ ทำได้ยากเนื่องจากเป็นพื้นที่ป่าเขา ซึ่งการเก็บน้ำทำได้น้อยมาก อีกทั้งการขุดเจาะบ่อบาดาลทำได้ในบางพื้นที่เท่านั้น

ด้านสภาพบ้านเรือนราษฎร ราษฎรทั่วไปยังมีค่านิยมในการกินอยู่อาศัยแบบดั้งเดิม ซึ่งสภาพของบ้านเรือนไม่ดีและไม่ถูกสุขลักษณะ การกระตุ้นให้ราษฎรเปลี่ยนค่านิยมดั้งเดิมทำได้ยาก เนื่องจากการยอมรับในทางวิชาการแผนใหม่ยังมีน้อย

3.5 ด้านการท่องเที่ยว

อำเภอปาย มีสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญทั้งสถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติและโบราณสถานหลายแห่งดังนี้

3.5.1 สถานที่ท่องเที่ยวธรรมชาติ

1) น้ำตกม่วงสร้อย อยู่ในเขตบ้านม่วงสร้อย หมู่ที่ 3 ตำบลแม่नादेิง เป็นหมู่บ้านมุเซออยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย 8 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่ตกจากที่สูง มีน้ำไหลตลอดปี มีทางรถเข้าถึง

2) น้ำตกหมอแปง อยู่ในเขตบ้านหมอแปง หมู่ที่ 4 ตำบลแม่नादेิง เป็นหมู่บ้านลีซอ ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย 7 กิโลเมตร มีแอ่งน้ำขนาดใหญ่อยู่ตอนล่างของน้ำตก และมีน้ำไหลตลอดปี มีทางรถเข้าถึง

3) น้ำตกแม่เย็น อยู่ในเขตบ้านแม่เย็น หมู่ที่ 1 ตำบลแม่ฮี้ ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย 13 กิโลเมตร เป็นน้ำตกที่สวยงามที่สุดของอำเภอปาย มี 4 ชั้น การเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวในขณะนี้สามารถกระทำได้วิธีเดียว คือ การเดินเท้าใช้เวลา 3 ชั่วโมง

4) น้ำพุร้อนโป่งน้ำร้อน อยู่บริเวณบ้านโป่งน้ำร้อน หมู่ที่ 2 ตำบลแม่ฮี้ ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย ประมาณ 12 กิโลเมตร เป็นบ่อน้ำร้อนที่ไหลจากใต้ดิน และมีความร้อนสูงสามารถเดินเข้าไปเที่ยวได้ทุกฤดูกาล

5) น้ำพุร้อนเมืองแปง อยู่ในเขตบ้านเมืองแปง หมู่ที่ 1 ตำบลเมืองแปง ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย ประมาณ 22 กิโลเมตร เป็นบ่อน้ำร้อนที่ไหลจากใต้ดิน และมีความร้อนสูงสามารถเดินเข้าไปเที่ยวได้ทุกฤดู

6) กองแลน อยู่ในเขตบ้านร้องแห่ง หมู่ที่ 10 ตำบลทุ่งยาว อยู่ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย ประมาณ 7 กิโลเมตร ลักษณะเป็นหน้าผาสูงที่ถูกกัดเซาะ คล้ายกับแกรนแคนยอนของประเทศสหรัฐอเมริกา มีทางรถเข้าถึงสามารถเดินท่องเที่ยวได้ทุกฤดูกาล

7) ห้วยจอกหลวง เป็นหน่วยอนุรักษ์ต้นน้ำลำห้วยจอก อยู่บริเวณป่าดอยแม่ยะ หมู่ที่ 4 ตำบลแม่ฮี้ มีการปลูกพืชเมืองหนาวหลายชนิด ซึ่งจะออกดอกในช่วงฤดูหนาวสวยงามมาก และตั้งอยู่

บนภูเขาสูง มีทิวทัศน์สวยงามมาก ห่างจากที่ว่าการอำเภอปาย ประมาณ 43 กิโลเมตร ถัดที่เหมาะสมแก่การท่องเที่ยวคือ ถดุนาว

3.5.2 โบราณสถานและโบราณวัตถุ

โบราณสถานมีอยู่ 2 แห่ง คือ พระพุทธบาทเมืองแปง ตั้งอยู่หมู่ที่ 1 บ้านเมืองแปง ตำบลเมืองแปง ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 35 กิโลเมตร และคูบรจจุลฐเจ้าเมืองปาย ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 1 บ้านเมืองพร้าว (บริเวณโรงพยาบาลอำเภอปาย) ตำบลเวียงใต้ อำเภอปาย ห่างจากที่ว่าการอำเภอประมาณ 500 เมตร ส่วนโบราณวัตถุประกอบด้วยพระพุทธรูปโบราณ 2 องค์ คือ พระเพชร เป็นพระพุทธรูปสิงห์หนึ่งขัดสมาธิ ซึ่งเป็นพระพุทธรูปโบราณคู่บ้านคูเมืองประดิษฐานอยู่ที่วัดหลวงหมู่ที่ 1 ตำบลเวียงใต้ และพระอุ้มเมือง เป็นพระพุทธรูปโบราณซึ่งถือว่าเป็นพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์ นำความร่มเย็นมาสู่อำเภอปาย พระเศียรส่วนที่เป็นยอดดอกออกได้ ภายในพระเศียรเป็นโพรง มีน้ำซึมออกมาจากภายในอย่างน่าอัศจรรย์ อยู่ที่วัดน้ำฮู หมู่ 5 ตำบลเวียงใต้

3.6 การบริการ

อำเภอปายกำลังได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างรวดเร็วเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้กับผู้เดินทางเข้ามาในพื้นที่ในด้านต่างๆ ซึ่งรายละเอียดของการบริการต่าง ๆ มีดังนี้

3.6.1 บริการด้านที่พัก

ในด้าน โรงแรมที่พัก รวมถึงเกสต์เฮาส์ ในอำเภอปายมีจำนวนทั้งสิ้น 78 แห่ง เพื่อรองรับความต้องการของนักท่องเที่ยว ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุก ๆ ปี

ตารางที่ 3.11 แสดงรายชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์ ในพื้นที่อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

อันดับ	ชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์	อันดับ	ชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์	อันดับ	ชื่อโรงแรม/เกสต์เฮาส์
1	ชาญเกสต์เฮาส์	27	ฟาเมอร์โฮม	53	เดลคอบริสตอร์ท
2	ชาญลอร์ด	28	พี เอส ริเวอร์ไซด์	54	บ้านจิมทิพย์
3	เชสุวรรณ	29	บานานา เฮาส์	55	เรือนแฝด
4	ท่าปายสปาแคมป์ปิ้ง	30	ริเวอร์ไซด์เกสต์เฮาส์	56	สวนหม่อนเกสต์เฮาส์
5	ชาลีเกสต์เฮาส์	31	บ้านพักพ่อกำนัน	57	บ้านกานต์วี
6	ริเวอร์ปาร์กเกสต์เฮาส์	32	ฟรุตการ์เด็นเกสต์เฮาส์	58	ปายริเวอร์คอนเนอร์
7	บ้านชานา	33	สปาเอ็กซ์ติก	59	ปายไฮแลนด์
8	ดวงเกสต์เฮาส์	34	เมาท์นบูลเกสต์เฮาส์	60	เดอะคันทรีไซด์
9	นัญญาเกสต์เฮาส์	35	มิสเตอร์จันทร์เกสต์เฮาส์	61	บุลสกาย
10	บ๊ิกเกสต์เฮาส์	36	เบล วิลล่า รีสอร์ท	62	ปายวาเลย์
11	ปายคาบานา	37	วิลล่า เดอะ ปาย	63	เอฟเวอร์กรีนเกสต์เฮาส์
12	ปายสแกนเดีย รีสอร์ท	38	อโศคาษา	64	ปายราไคซ์
13	เมืองปายรีสอร์ท	39	เมาท์นวิวเกสต์เฮาส์	65	บลูเฮาส์
14	ริมปายคอกเทล	40	พนา รีสอร์ท	66	ปาล์มเฮาส์
15	โรงแรมวิวปาย	41	เดอะเมาท์นวิว เกสต์เฮาส์	67	ไพลินเฮาส์
16	ฮัทอิงปายรีสอร์ท	42	บ้านกระทิง	68	แทมมารินด์
17	เดอะเนเจอร์โฮม	43	จอมเบมบูฮัท	69	วันเดอร์แลนด์
18	สวนคอบริสตอร์ท	44	ปายอินเดอะสกายเกสต์เฮาส์	70	เดอะบลูลาเวน
19	วิวพอร์ช บังกะโล	45	ชัยชนะเกสต์เฮาส์	71	ชาญลอร์ด เกสต์เฮาส์
20	ริเวอร์วิวเกสต์เฮาส์	46	เคนเตอร์เฮาส์	72	ปวีณ์เฮาส์
21	ลิบสองปีนนาเกสต์เฮาส์	47	ปายการ์เด็นคอร์ทเนอร์รีสอร์ท	73	เฮือนไค
22	โกลด์เด็นฮัท	48	ท่าปายสปาแอนดรีรีสอร์ท	74	พี พี ออร์คิด
23	ปายเกสต์เฮาส์	49	บริษัทปายมิเชล จำกัด	75	เดอะซันฮัท
24	ปีเตอร์ แอนด์ วันดี ฮัท	50	ปายฮิลล์ไซด์รีสอร์ท	76	พิชัย เฮาส์
25	ริเวอร์คอนเนอร์เกสต์เฮาส์	51	มองกอนการ์เด็นท์	77	ต้นสา เกสต์เฮาส์
26	บ้านตะวัน เกสต์เฮาส์	52	ณัฐวลีสายหมอก รีสอร์ท	78	แม่เย็นเฮาส์

ที่มา : ศูนย์ประสานงานการท่องเที่ยวจังหวัด (2549)

สำหรับราคาค่าที่พักมีตั้งแต่ 100-500 บาทต่อคืน และถ้าเป็นที่พักแบบรีสอร์ทที่เป็นบ้านพัก ราคาย่อยในช่วงประมาณ 500-2,500 บาทต่อคืนต่อหลัง

3.6.2 บริการด้านร้านอาหาร

สำหรับร้านอาหารที่เปิดบริการในอำเภอปาย มีทั้งบริการอาหารไทย และอาหารต่างชาติ จากการสำรวจของที่ทำกรปกครองอำเภอปาย ในปี 2545 มีทั้งสิ้น 25 ร้าน

ตารางที่ 3.12 จำนวนร้านอาหารในอำเภอปาย ปี 2545

ชื่อร้านอาหาร	ที่ตั้ง
น้องหนึ่ง	ถ.แสงทองอร่าม ต.เวียงใต้
ดวง	ถ.รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
น้องเบียร์	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
หนูนา	ตลาดแสงทองอร่าม ต.เวียงใต้
น้องต่าย	ถ.ราษฎร์ดำรง ต.เวียงใต้
น้องเบส	ถ.ปาย-แม่ฮ่องสอน ต.เวียงใต้
สลุงเงิน	ถ.แสงทองอร่าม ต.เวียงใต้
ริมน้ำปาย	ถ.ปาย-แม่ฮี้ ต.เวียงใต้
ลาบเป็ด	ถ.ปาย-แม่มาลัย ต.เวียงใต้
สิรินทร์ญา	ถ.ปาย-แม่มาลัย ต.เวียงใต้
ชาทอง	ถ.ปาย-แม่มาลัย ต.เวียงใต้
เฮือนโพลก	ถ.ปาย-แม่ฮี้ ต.แม่ฮี้
ครัวคุณย่า	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
นอร์ทเทอร์กรีน	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
พริกหวาน	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
ก๋วยเตี๋ยวเป็ด	ตลาดแสงทองอร่าม ต.เวียงใต้
บี บ๊อป	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้

ตารางที่ 3.12 จำนวนร้านอาหารในอำเภอปาย ปี 2545 (ต่อ)

ชื่อร้านอาหาร	ที่ตั้ง
เม้าท์เทนบลู บาร์	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
มิตรไทย	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
ไทยใหญ่	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
เช สุวรรณ	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
มูมบาร์	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
ครัวริมทาง	ถ.เขตเขลางค์ ต.เวียงใต้
เครซี่ คิทเชน	ถ.เขตเขลางค์ ต.เวียงใต้
ต้นปาล์ม	ถ.ชัยสงคราม ต.เวียงใต้

ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอปาย (2545)

3.6.3 บริการด้านบริษัทนำเที่ยว

สำหรับร้านบริการทัวร์ป่า ในอำเภอปาย มีจำนวนทั้งสิ้น 8 ร้าน โดยอัตราค่าบริการอยู่ในระหว่าง 1,300 – 1,500 บาทต่อครั้ง (ครั้งละ 2 คืน 3 วัน)

ตารางที่ 3.13 แสดงจำนวนร้านทัวร์ป่า (Trekking Tour) ปี 2545

ร้านทัวร์ป่า (Trekking Tour)	ที่ตั้ง
ดวง	ถ. ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
ปายแอดเวนเจอร์	ถ. ชัยสงคราม ต.เวียงใต้
เพิ่มชัย	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
ลีซอทัวร์	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
กะเหรี่ยงทัวร์	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
แคมป์ช้าง	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
แบ็คแพ็คเทรกกิ้ง	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
ไทยแอดเวนเจอร์	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้

ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอปาย (2545)

3.6.4 บริการด้านรถเช่า

ในอำเภอปายยังมีร้านบริการให้เช่ารถจักรยานยนต์และรถจักรยาน จำนวนทั้งสิ้น 4 ร้าน โดยอัตราค่าเช่าอยู่ระหว่าง 80 – 250 บาทต่อวัน (ขึ้นอยู่กับประเภทของรถ) สำหรับรถจักรยานยนต์ และ 50 บาทต่อวันสำหรับรถจักรยาน

ตารางที่ 3.14 แสดงจำนวนร้านให้เช่ารถจักรยานยนต์และรถจักรยานปี 2545

ร้านให้เช่ารถจักรยานยนต์และรถจักรยาน	ที่ตั้ง
เอ็ม เอส	ถ. รังสิยานนท์ ต.เวียงใต้
นพ	ถ. ราษฎร์ดำรง ต.เวียงใต้
โอน โสม	ถ. ราษฎร์ดำรง ต.เวียงใต้
เมาท์เทนไบค์	ถ. ชัยสงคราม ต.เวียงใต้

ที่มา : ที่ทำการปกครองอำเภอปาย (2545)

3.7 สรุปสถานการณ์และปัญหาการเกิดอุทกภัย ปี 2548 อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

ในปี พ.ศ.2548 อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอนได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชันและร่องความกดอากาศต่ำผ่าน ทำให้เกิดฝนตกหนักติดต่อกันหลายวัน ทำให้เกิดอุทกภัย ด้วยกัน 2 ครั้ง 2 ช่วงเวลา คือ

3.7.1 การเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเหตุอุทกภัย ในห้วงระหว่างวันที่ 12-14 สิงหาคม 2548 การเกิดภัยพิบัติกรณีฉุกเฉินเหตุอุทกภัยนี้ เป็นการเกิดอุทกภัยครั้งแรก เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพายุดีเปรสชัน “วาชิ”

3.7.1.1 สาเหตุของการเกิดอุทกภัย

น้ำฝนและน้ำท่า

เมื่อวันที่ 12-15 สิงหาคม 2548 ได้เกิดฝนตกหนักเขตพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนบนของอำเภอปาย จังหวัด แม่ฮ่องสอนได้รับอิทธิพลจากพายุนี้ด้วย จากการที่ฝนตกหนักในระยะเวลาสั้นและมีการตกของฝนเต็มพื้นที่จึงก่อให้เกิดน้ำป่าไหลหลากลงมาตามลำห้วยต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก โดยมีสถิติการไหลหลากของกระแสน้ำที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของลำน้ำปาย

การพังทลายและไหลของดิน,เศษไม้

เนื่องจากสภาพพื้นที่ที่ประสบความเสียหาย โดยเฉพาะอำเภอปาย ที่ได้รับผลกระทบโดยตรงเนื่องจากกระแสน้ำได้พัดพาเอาเศษดินและเศษไม้ต่าง ๆ เข้าสู่อำเภอ ซึ่งเกิดจากการที่มีการทำไร่อยู่บนเขาบริเวณที่เป็นดินน้ำโดยตลอด ซึ่งมีการปลูกพืชไร่ พืชล้มลุก เมื่อเกิดฝนตกหนักก็จะชะล้างเอาหน้าดินออกมาได้โดยง่าย และมีการปลูกบ้านเรือนในบริเวณต่าง ๆ ตามลำน้ำธรรมชาติ ซึ่งมีการบุกรุกลำน้ำอยู่โดยทั่วไป เมื่อมีกระแสน้ำป่าไหลมาก็จะชะล้างเอาดิน เศษไม้ เศษหญ้า ไหลรวมกันมาตามร่องน้ำ และยังเกิดการขัดเสกกันเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดการอุดตันของลำห้วยขึ้นในจุดต่าง ๆ เช่น บริเวณที่ลัดค้ำถนน สะพาน หรือลำห้วย ในส่วนที่เป็นคอคดลง และเมื่อสะสมกันจนถึงจุดที่มีปริมาณน้ำมากจนรับไม่ได้ ก็จะเกิดการพังทลายคล้ายทำนบขนาดเล็ก ที่พังก่อให้เกิดกระแสน้ำหลากจำนวนมากไหลลงด้วยความเร็วสูง พัดพาเอาบ้านเรือน ดินไม้และก้อนหิน เศษดินต่าง ๆ ตามแนวที่น้ำไหลผ่านลงสู่พื้นที่ต่ำ ซึ่งเป็นเขตเมือง

3.7.1.2 สภาพความเสียหายจากพายุดีเปรสชัน เมื่อ 13 สิงหาคม 2548

ราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อน ราษฎรได้รับความเดือดร้อน 7 ตำบล 53 หมู่บ้าน มีผู้บาดเจ็บ 82 ราย (ส่วนใหญ่เป็นโรคผลัดฉีด) เสียชีวิต 3 ราย ได้แก่

นางจันทร์ อุ่นเมือง อายุ 4 ปี ราษฎร หมู่ที่ 4 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า (ได้ช่วยเหลือเงินค่าจัดการศพแล้ว เป็นจำนวน 15,000 บาท)

นางสิงหรือนางอิง (ไม่มีชื่อสกุล) สัญชาติพม่า อยู่บ้านม่วงสร้อย ตำบลแม่नाเติง (พบศพเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2548 (เวลาประมาณ 14.30 น.))

นายโยชะ ปอสาม สัญชาติไทย ราษฎรบ้านฝึล หมู่ที่ 9 ตำบลแม่नाเติง อำเภอป่า (พบศพเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 248 เวลาประมาณ 08.30 ได้ช่วยเหลือเงินค่าจัดการศพแล้ว เป็นจำนวน 15,000 บาท)

สูญหาย 2 ราย ได้แก่

นางศรีวรรณ ผลิเจริญสุข สัญชาติไทย ราษฎรบ้านหัวนาหมู่ที่ 6 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า (ได้จ่ายเงินช่วยเหลือให้แก่บุตรของนางศรีวรรณ ผลิเจริญสุข จำนวน 25,000 บาท)

เด็กชายอุทิศ ไม่มีชื่อสกุล สัญชาติพม่า อยู่บ้านม่วงสร้อย หมู่ที่ 3 ตำบลแม่नाเติง (เป็นบุตรของนางสิงหรือนางอิง ที่เสียชีวิต)

พื้นที่ประสบภัยและความเสียหาย

1) ความเสียหายทั่วไป

บ้านเรือนราษฎรหายทั้งหมด 35 หลัง

เสียหายบางส่วน 823 หลัง

โรงแรม เกสต์เฮาส์ สองฝั่งลำน้ำปายเสียหาย 46 แห่ง น้ำ
พัดสูญหาย จำนวน 58 หลัง เสียหายบางส่วน 130 หลัง

2) ความเสียหายทางด้านเกษตร

รวมพื้นที่การเกษตรเสียหาย จำนวน 7 ตำบล 53 หมู่บ้าน
พื้นที่การเกษตรเสียหายรวมประมาณ 15,602 ไร่ แยกเป็น ข้าว 7,970 ไร่ ถั่วเหลือง 7,250 ไร่ ไม้
ผล 32 ไร่ พืชผัก 320 ไร่ ยางพารา 30 ไร่ จำนวนเกษตรกรประมาณ 2,900 ราย

โกดังเก็บกระเทียมของสหกรณ์การเกษตร ตามโครงการ
แทรกแซงราคากระเทียมถูกน้ำท่วมได้รับความเสียหาย จำนวน 6 โกดัง กระเทียมจำนวน 580,235
กิโลกรัม

3) ความเสียหายด้านปศุสัตว์และประมง

ความเสียหายด้านปศุสัตว์ จำนวน 6 ตำบล 19 หมู่บ้าน
เกษตรกร 91 ราย แยกเป็นสุกร 67 ตัว ไก่ 3,075 ตัว เป็ด 216 ตัว โค 4 ตัว แผลงหญ้า 5 ไร่
โรงเรือน 7 โรงเรือน

ความเสียหายทางการประมง จำนวน 6 ตำบล 23
หมู่บ้าน จำนวนบ่อปลา 150 บ่อ พื้นที่ 59.90 ไร่

สิ่งสาธารณประโยชน์

สะพาน ได้รับความเสียหาย จำนวน 39 แห่ง

ประปาหมู่บ้าน / ภูเขา ได้รับความเสียหาย จำนวน 18 แห่ง

ถนนเข้าหมู่บ้าน ได้รับความเสียหาย จำนวน 17 แห่ง

ฝายพื้นเมือง ได้รับความเสียหาย จำนวน 80 แห่ง

ลำเหมือง ได้รับความเสียหาย จำนวน 25 แห่ง

สถานที่ราชการได้รับผลกระทบและเกิดความเสียหาย ดังนี้

โรงเรียนปายวิทยาคาร เกิดเศษดินตะกอนทับถมบริเวณสนามหญ้า
ภายในโรงเรียน และสภาพรั้วของโรงเรียนพังเสียหายพังเสียหาย

สถานีตำรวจภูธรอำเภอ.ปาย กำแพงด้านหน้าและด้านหลังถูกน้ำพัด
พาพังเสียหายหมด

โรงเรียนอนุบาลเวียงใต้ เศษดินหินทรายท่อนไม้
บ้านพักนายอำเภอปาย ถูกน้ำท่วมและรั้วพัง 2 ด้าน น้ำได้พัดพาเอา
เศษไม้ โคลน ทรายทับถม

โรงพยาบาลปาย ระบบประปาเสียหาย

ค่าย ร.7 พัน 5 ระบบประปาเสียหาย

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย ระบบประปาเสียหาย

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอปาย รั้วพังเสียหายบางส่วน

3.7.1.3 การให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น

1) อำเภอได้ตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ประสบภัยธรรมชาติ เพื่อเป็นศูนย์ประสาน
การปฏิบัติงาน ณ ที่ว่าการอำเภอปาย

2) เปิดรับบริจาคสิ่งของและเครื่องอุปโภคบริโภค เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่
ประสบภัย และจัดหาข้าวกล่องน้ำดื่มช่วยเหลือราษฎรที่ประสบภัยและยังไม่สามารถช่วยเหลือตนเอง

3) จัดชุดรับเรื่องราวร้องทุกข์ทุกเรื่อง ที่มีผู้มาแจ้งเพื่อประสานการปฏิบัติและ
เป็นการปฏิบัติการทางจิตวิทยาเบื้องต้น

4) จัดชุดเฝ้าติดตามสถานการณ์ตลอด 24 ชั่วโมง ทุกวัน เพื่อรับแจ้งเหตุ
ตลอดจนประสานการปฏิบัติทุก ๆ ด้าน

- 5) โรงพยาบาลปาย จัดชุดปฐมพยาบาล ไว้ให้ความช่วยเหลือเบื้องต้น
- 6) ได้เปิดบัญชีธนาคารกรุงไทย ชื่อบัญชี “ช่วยเหลือผู้ประสบภัยอำเภอปาย” เพื่อรับบริจาคเงินและเปิดรับบริจาค ณ ที่ว่าการอำเภอปาย
- 7) สถานีตำรวจภูธร อำเภอปาย รับแจ้งความร้องทุกข์เพื่อเป็นหลักฐาน ประกอบการขอรับช่วยเหลือ
- 8) ทำการแจกจ่ายถุงยังชีพให้กับราษฎรที่ได้รับความเดือดร้อนรวมทั้งสิ้น จำนวน 4,200 ถึง 10 จก.ร.7 ส่วนแยก สนับสนุนเฮลิคอปเตอร์ 2 ลำ
- 9) หน่วยบินที่ 2033 กองบิน 41 จังหวัดเชียงใหม่ ได้ให้การสนับสนุน เฮลิคอปเตอร์ 1 ลำ
- 10) วิทยาลัยการอาชีพอำเภอแม่สะเรียง จังหวัดแม่ฮ่องสอน ตั้งจุดบริการซ่อมรถและเครื่องใช้ไฟฟ้าฟรี
- 11) ศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้ทำการตั้งจุดบริการซ่อมรถและเครื่องใช้ไฟฟ้า
- 12) สภาอากาศไทยนำสิ่งของเครื่องอุปโภคบริโภคมาแจกจ่ายแก่ราษฎร
- 13) ส่วนราชการและเอกชนจากในและนอกพื้นที่อำเภอปาย ได้นำสิ่งของมาแจกจ่ายราษฎร
- 14) สำนักงานประกันภัย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้จ่ายเงินช่วยเหลือราษฎรผู้ประสบภัย จำนวน 584 ราย แยกเป็น
  - บ้านเสียหายทั้งหมด 35 ราย คิดเป็นเงิน 1,417,800 บาท
  - ค่าจัดการศพ 2 ราย คิดเป็นเงิน 30,000 บาท

ค่าเครื่องครัว เครื่องนุ่งห่ม เครื่องมือประกอบอาชีพ 549 รายเป็นเงิน
6,784,400 บาท รวมเป็นเงินช่วยเหลือทั้งสิ้น 8,232,200 บาท

หน่วยงานที่สนับสนุนกำลังพลร่วมปฏิบัติงานช่วยเหลือ

- 1) เจ้าหน้าที่ ทหาร ร.7 พัน 5
- 2) ศูนย์พัฒนาฝีมือและแรงงานจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 3) วิทยาลัยการอาชีพอำเภอแม่สะเรียง
- 4) กรมทางหลวงโดยหมวดการทางปาย ,ศูนย์สร้างทางลำปาง ,
แขวงการทางจังหวัดแม่ฮ่องสอน
- 5) หน่วยป้องกันและรักษาป่าทุ่งยาว,แม่ปิง,เมืองแปง
- 6) ตำรวจท่องเที่ยว
- 7) สมาชิก อส.กองร้อย อส.อ.ปายที่ 4
- 8) เจ้าหน้าที่ตำรวจภูธร อ.ปาย
- 9) เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลปาย
- 10) เจ้าหน้าที่เทศบาล
- 11) เจ้าหน้าที่ ออป.
- 12) ทหารพราน
- 13) กองร้อย อส.อ. แม่ลาน้อย,ขุนยวม,สบเมย,แม่สะเรียง

14) เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานประจำศูนย์ฯจากที่ทำการปกครอง อำเภอ
ปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน

15) การไฟฟ้าภูมิภาคอำเภอปาย,แม่ฮ่องสอน,ลำพูน,เชียงใหม่(แม่
ริม)

16) บริษัท เชียงใหม่สทวิศโยธาการ จำกัด

17) กองร้อย อส.จ.มส. ที่ 1

18) โรงเรียนปายพิทยาคาร

19) กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

หน่วยงานราชการและเอกชนที่สนับสนุนเครื่องจักรกล

1) หมวดการทางปาย

2) เขตพื้นที่รักษาพันธุ์สัตว์ป่าลุ่มน้ำปาย

3) นายแถม บุญมาลา (เอกชน)

4) เทศบาลตำบลปาย

5) บริษัทเชียงใหม่สทวิศโยธาการ จำกัด

6) สำนักงาน ปก.ลำปาง

7) อบจ.แม่ฮ่องสอน

8) ทหารหน่วย นพค.32

9) ค่าย ร.7 พัน 5

10) แขวงการทาง จ.แม่ฮ่องสอน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

11) ศูนย์สร้างทางลำปาง

3.7.1.4 โครงการใช้เงินอุดหนุนราชการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ อุทกภัย

อำนาจอนุมัตินายอำเภอ จำนวน 4 โครงการ งบประมาณ 1 ล้านบาท ดังนี้

- 1) โครงการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงและน้ำมันหล่อลื่น
สำหรับยานพาหนะ เป็นเงิน 299,370 บาท
- 2) โครงการจ้างเหมาประกอบอาหารจัดเลี้ยงเจ้าหน้าที่ของทาง
ราชการ เป็นเงิน 315,000 บาท
- 3) จัดซื้อวัสดุป้องกันแก้ไขเหตุการณ์เฉพาะหน้าเป็นเงิน
211,880 บาท
- 4) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนดินลูกรังถนนสายบ้านแพม กลาง
หมู่ที่ 5 ถึง บ้านแพมบก หมู่ที่ 6 ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่าจ้อย จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นเงิน 173,750 บาท

อำนาจอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัด จำนวน 98 โครงการ เป็นเงิน
15,403,239 บาท ดังนี้

- 1) ซ่อมแซมถนนดินจำนวน 15 โครงการ เป็นเงิน 4,574,000 บาท
- 2) ซ่อมแซมถนน คสล.จำนวน 2 โครงการเป็นเงิน 410,000 บาท
- 3) ซ่อมแซมสะพาน จำนวน 19 โครงการ
เป็นเงิน 2,935,520 บาท
- 4) ซ่อมแซมฝาย จำนวน 25 โครงการ เป็นเงิน 1,266,200 บาท
- 5) ซ่อมแซมลำเหมือง จำนวน 25 โครงการเป็นเงิน 739,290 บาท
- 6) ซ่อมแซมคลองส่งน้ำจำนวน 1 โครงการเป็นเงิน 288,000 บาท

7) จ้างเหมากำจัดสิ่งกีดขวาง จำนวน 1 โครงการ

เป็นเงิน 378,000 บาท

8) ท่อเหลี่ยม คสล. จำนวน 6 โครงการ เป็นเงิน 1,680,000 บาท

9) ซ่อมระบบประปาหมู่บ้าน จำนวน 1 โครงการ

เป็นเงิน 980,156 บาท

10) จัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงและหล่อลื่น จำนวน 1 โครงการ

เป็นเงิน 980,156 บาท

11) ค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงาน จำนวน 1 โครงการ

เป็นเงิน 1,404,200 บาท

12) ซ่อมแซมคอสะพาน คสล. จำนวน 1 โครงการ

เป็นเงิน 409,200 บาท

รวม 98 โครงการ คิดเป็นเงิน 15,403,239 บาท

ขณะนี้ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว 97 โครงการ คืนเงินให้จังหวัด 1

โครงการเนื่องจากเกิดอุทกภัยครั้งที่ 2 เส้นทางถูกตัดขาดไม่สามารถดำเนินการได้

อำนาจอนุมัติของส่วนกลาง จำนวน 17 โครงการ เป็นเงิน 34,913,213 บาท

ดังนี้

1) สะพาน คสล. จำนวน 15 โครงการ เป็นเงิน 32,010,339 บาท

2) ถนน จำนวน 1 โครงการ เป็นเงิน 679,000 บาท

3) อื่น ๆ (ซ่อมแซมระบบประปา) เป็นเงิน 2,223,874 บาท

ขณะนี้ได้ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ก.ช.ภ.มส.) ได้ส่งให้ส่วนกลางพิจารณาอนุมัติต่อไป

3.7.2 อธิธิพลจากพายุไต้ฝุ่นคอมเรย

เมื่อวันที่ 28 - 30 กันยายน 2548 ได้เกิดฝนตกหนักพื้นที่จังหวัดภาคเหนือตอนบนและอำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ได้รับอิทธิพลจากพายุนี้ด้วย จากการที่ฝนตกหนักในระยะเวลาสั้นและมีการตกของฝนเต็มพื้นที่ จึงก่อให้เกิดกระแสน้ำป่าไหลหลากลงมาตามลำห้วยต่างๆ เป็นจำนวนมาก

3.7.2.1 สภาพความเสียหายจากพายุไต้ฝุ่นคอมเรย

เมื่อวันที่ 28-30 กันยายน 2548 ที่ผ่านมามีเกิดฝนตกหนักติดต่อกันหลายวันจากอิทธิพลพายุคอมเรย ทำให้น้ำป่าไหลหลากฉับพลัน ไหลท่วมบ้านเรือนของราษฎร สถานที่ราชการ ร้านค้า เกสต์เฮาส์ เส้นทางคมนาคม พื้นที่การเกษตร รวมทั้งสิ่งสาธารณูปโภคต่างๆ ได้รับความเสียหาย เป็นบริเวณกว้าง จำนวน 7 ตำบล 62 หมู่บ้าน แยกความเสียหายเบื้องต้นเป็นรายตำบลได้ดังนี้

ตำบลทุ่งยาว เสียหายดังนี้

- 1) ฝ่ายคอนกรีต/ผนังกั้นน้ำปาย หมู่ที่ 3 พังเสียหาย
- 2) สะพานไม้บ้านปางตอง หมู่ที่ 8
- 3) บ้านเรือนราษฎรถูกน้ำท่วม ได้รับความเสียหายบางส่วน
- 4) ถนนดินลูกรังจากบ้านแพมกลาง – บ้านแพมบก – บ้านปางตอง บ้านแม่อีแลบ พังเสียหาย
- 5) สะพานไม้บ้านมะโนรา หมู่ที่ 12 จำนวน 5 แห่ง พังเสียหาย

- 6) สะพานไม้ข้ามลำห้วยปางตอง บ้านปางตอง หมู่ที่ 8 จำนวน 1 แห่ง พังเสียหาย
- 7) สะพานไม้ข้ามลำห้วยแม่อีแลบ หมู่ที่ 7 จำนวน 2 แห่ง พังเสียหาย

ตำบลเวียงใต้ เสียหายดังนี้

- 1) สะพานข้ามลำน้ำปาย เชื่อมระหว่างเขต ออบต.เวียงใต้กับเขต ออบต.เวียงเหนือ ถูกน้ำพัดขาดเสียหาย ยาวประมาณ 20 เมตร ไม่สามารถสัญจรไปมาได้
- 2) บ้านเรือนราษฎร บริเวณริมน้ำปาย ถูกน้ำท่วมได้รับความเสียหายบางส่วน
- 3) เกษที่เฮาส์ในเขตเทศบาลตำบลปาย ได้รับความเสียหาย
- 4) สะพานข้ามลำห้วยม่วงกอนเชื่อมระหว่างเทศบาลตำบลปายกับเขต ออบต.เวียงใต้ คอสะพานชำรุดและไหล่ทางถูกน้ำเซาะเสียหาย(หลังโรงฆ่าสัตว์)
- 5) ถนน คสล.บ้านน้ำฮู หมู่ที่ 5 พังเสียหาย

- 6) สะพานไม้ข้ามลำน้ำห้วยม่วงกอน บ้านสันติชล หมู่ที่ 5 พังเสียหาย

- 7) ถนนดินลูกรังและตลิ่ง ข้างวัดป่าข้าม หมู่ที่ 3 พังเสียหาย

ตำบลแม่มาเต็ง เสียหายดังนี้

- 1) ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน ไทรงาม – บ้านฝึลู่-บ้านน้ำปาลามุง-บ้านในของชำรุดซึ่งถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านไปไทรงามอำเภอได้

ทำหนังสือประสานให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดแม่ฮ่องสอน
นำเครื่องจักรขนาดใหญ่เข้าไปปรับปรุงซ่อมแซมแล้ว

- 2) สะพานไม้ข้ามลำห้วยในของ หมู่ที่ 9 ถูกน้ำพัดขาดเสียหาย
- 3) ถนนเชื่อมระหว่างหมู่บ้านแม่ของ-นางลองหมู่ที่ 6 เสียหาย
- 4) ถนนคอนกรีตภายในหมู่บ้านแม่นะ หมู่ที่ 8
- 5) ถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านปางแปก หมู่ที่ 7
- 6) สะพานไม้ข้ามลำห้วยเสีย หมู่ที่ 10 จำนวน 2 แห่ง เสียหาย

ตำบลแม่ธิ์ เสียหายดังนี้

- 1) บ้านเรือนราษฎรถูกน้ำท่วมได้รับความเสียหายบางส่วน
- 2) พื้นที่การเกษตรได้รับความเสียหาย ดิน หินทับถม
- 3) ถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้านห้วยห้วย – แม่ยะน้อย – แม่เหมืองหลวง พังเสียหาย
- 4) สะพานคอนกรีตเชื่อมระหว่างเขตตำบลแม่ธิ์กับเทศบาลตำบลปาย ขาดเสียหาย

ลิขสิทธิ์ของวิทยาลัยเชียงใหม่

- Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved
- 1) สะพานคอนกรีตข้ามน้ำปายระหว่างบ้านห้วยปู – บ้านเวียงเหนือขาดเสียหาย รถยนต์ไม่สามารถสัญจรไปมาได้
  - 2) สะพานไม้บ้านห้วยช้างเต่าขาดเสียหายยาวประมาณ 15 เมตรขาดเสียหาย

- 3) สะพานไม้บ้านห้วยหก ขาดเสียหายยาวประมาณ 20 เมตร ขาดเสียหาย
- 4) สะพานไม้บ้านปายสองแ่ง ขาดเสียหายยาวประมาณ 20 เมตร ขาดเสียหาย
- 5) สะพานไม้บ้านห้วยปาย ขาดเสียหายยาวประมาณ 20 เมตร ขาดเสียหาย
- 6) ถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างบ้านตาลเจ็ดต้น – เมืองน้อย – กิ่งหน่อ – ห้วยปาย – ปายสองแ่ง ชำรุดเสียหาย
- 7) ถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างบ้านเมืองน้อย – ป่าซาง – ห้วยเสียะ – ห้วยหก ชำรุดเสียหาย

ตำบลเมืองแปง เสียหายดังนี้

- 1) ถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้านเมืองแปง – บ้านแกงหอมม้ง ชำรุดเสียหาย
- 2) ถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้านเมืองแปง – บ้านผาสำราญ ชำรุดเสียหาย

- 3) สะพานสลิงบ้านผาสำราญ หมู่ที่ 6 ขาดเสียหาย

ตำบลโป่งสา เสียหายดังนี้

- 1) คอสะพานคอนกรีตบ้าน โป่งสา หมู่ที่ 1 ชำรุดเสียหาย
- 2) สะพานไม้บ้านแม่เหมืองหลวง หมู่ที่ 4 ขาดเสียหาย
- 3) ถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านขุนสาใน หมู่ที่ 5 ชำรุดเสียหาย
- 4) ถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านแม่เหมืองหลวง หมู่ที่ 4 ชำรุด

5) ถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านห้วยเตือ หมู่ที่ 3 ชำรุดเสียหาย

6) สะพานไม้ข้ามลำน้ำห้วยเตือ หมู่ที่ 3 ขาดเสียหาย

ตั้งสาธารณประโยชน์ที่ได้รับความเสียหาย จากเหตุอุทกภัย เมื่อ 13 สิงหาคม 2548 และอำเภอได้ดำเนินการปรับปรุงซ่อมแซม โดยใช้งบประมาณจากเงินอุดหนุนจากราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติ กรณีอุทกภัยอุทกภัย อำนาจผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วนั้น บางส่วนได้พังเสียหายจากเหตุอุทกภัยจากพายุ “คอมเรย์” เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2548 ได้แก่

1) ถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านไทรงาม หมู่ที่ 10 ตำบลแม่नादेิง

2) ถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านฝึล หมู่ที่ 9 ตำบลแม่नादेิง

3) ถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างบ้านกัวหน่อ หมู่ที่ 9 กับบ้านห้วยปาย หมู่ที่ 4 ตำบลเวียงเหนือ

4) ถนนดินลูกรังเข้าบ้านปายสองแ่ง หมู่ที่ 4 ตำบลเวียงเหนือ

5) สะพานไม้ข้ามลำน้ำห้วยเสี้ย บริเวณบ้านไทรงาม หมู่ที่ 10 ต.แม่नादेิง

6) สะพานไม้ข้ามลำน้ำห้วยหก บ้านห้วยหก หมู่ที่ 6 ต.เวียงเหนือ

3.7.2.2 การให้ความช่วยเหลือ

อำเภอได้ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสนธิกำลังช่วยเหลือราษฎรในเบื้องต้น เหมือนเมื่อคราวที่เกิดอุทกภัย เมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2548 ซึ่งได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

ขณะนี้ได้รับเรื่องขอความช่วยเหลือแล้ว มี 6 ตำบล 9 หมู่บ้าน จำนวน 142 ราย แยกเป็น เสียหายทั้งหลัง 4 ราย บางส่วน 138 ราย ขณะนี้อยู่ระหว่างการขี้มเงิน และสำรวจความเสียหาย แต่รายที่เสียหายทั้งหลังได้จ่ายเงินไปแล้ว จำนวน 2 ราย เป็นเงินทั้งสิ้น 71,500 บาท

3.7.2.3 โครงการใช้เงินอุดหนุนราชการช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน เหตุอ ทุกภัย

อำนาจอนุมัตินายอำเภอ จำนวน 4 โครงการ เป็นเงิน 1,000,000 บาท

- 1) โครงการจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์อื่นจำเป็นเพื่อป้องกันและแก้ไข
ปัญหาอุทกภัยเฉพาะหน้างบประมาณ 385,000 บาท
- 2) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนดินลูกรังจากบ้านห้วยบง หมู่ที่
1 ตำบลเมืองแปง ถึงบ้านผาสำราญ หมู่ที่ 6 ตำบล เมืองแปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน
งบประมาณ 216,000 บาท
- 3) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน
ห้วยห้วย หมู่ที่ 4 ถึงบ้านแม่ชะน้อย หมู่ที่ 4 ตำบลแม่สี อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ
216,000 บาท
- 4) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้บ้านผาสำราญ หมู่ที่ 6 ตำบลเมือง
แปง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 183,000 บาท

ขณะนี้ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว

อำนาจอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัด ครั้งที่ 1 จำนวน 24 โครงการ

เป็นเงิน 8,753,130 บาท

- 1) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรัง เข้าหมู่บ้านในของ หมู่ที่ 9 ตำบล
แม่नादेิง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 247,500 บาท
- 2) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรังเข้าหมู่บ้านฝิลู หมู่ที่ 9 ตำบลแม่
นาเดิง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 247,500 บาท

3) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรังเชื่อมระหว่างหมู่บ้านกัวหน่อ หมู่ที่ 9 กับบ้านหัวปาย หมู่ที่ 4 ตำบลเวียงเหนือ อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 261,000 บาท

4) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ข้ามลำน้ำของบริเวณบ้านในของ หมู่ที่ 9 ตำบลแม่ณาตัง อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 155,210 บาท

5) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่ยาน บริเวณบ้านมะโนรา (แห่งที่ 1) หมู่ที่ 12 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 156,315 บาท

6) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่ยาน บริเวณบ้านมะโนรา (แห่งที่ 2) หมู่ที่ 12 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 156,315 บาท

7) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่ยาน บริเวณบ้านมะโนรา (แห่งที่ 3) หมู่ที่ 12 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 156,315 บาท

8) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่เฮี้ยะบริเวณบ้านไทรงาม (แห่งที่ 1) หมู่ที่ 10 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 156,315 บาท

9) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ข้ามห้วยเคือ บริเวณบ้านห้วยเคือ-บ้านแม่เหมืองหลวง หมู่ที่ 3 ตำบลโป่งสา อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 156,315 บาท

10) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่เฮี้ยะ บริเวณบ้านไทรงาม (แห่งที่ 2) หมู่ที่ 10 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 153,610 บาท

11) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่เฮี้ยะ บริเวณบ้านไทรงาม (แห่งที่ 3) หมู่ที่ 10 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 156,315 บาท

12) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่อีแลบ บริเวณบ้านแม่อีแลบ (แห่งที่ 1) หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งยาว อำเภอปาย จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 142,670 บาท

13) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยแม่อีเลบ บริเวณบ้านแม่อีเลบ (แห่งที่ 2) หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 142,670 บาท

14) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยปางตอง บริเวณบ้านปางตอง หมู่ที่ 8 ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 142,670 บาท

15) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยหก บริเวณบ้านห้วยหก หมู่ที่ 6 ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 142,670 บาท

16) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ข้ามลำน้ำป่า บริเวณบ้านเหมืองแร่ หมู่ที่ 4 ตำบลเมืองแปง อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 142,670 บาท

17) โครงการซ่อมแซมสะพานไม้ห้วยม่วงกอน บริเวณบ้านน้ำฮู (บ้านสันติชล) หมู่ที่ 5 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 142,670 บาท

18) โครงการจ้างเหมากำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำ ลำห้วยม่วงกอน ตั้งแต่บ้านสันติชล หมู่ที่ 5 ถึงบ้านแสงทองเวียงใต้ หมู่ที่ 8 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 2,520,000 บาท

19) โครงการจ้างเหมากำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำลำห้วยปู บ้านห้วยปู หมู่ที่ 6 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 480,000 บาท

20) โครงการซ่อมแซมไหล่ทางกั้นน้ำเซาะ บริเวณสะพานข้ามลำห้วยม่วงกอน ข้างโรงฆ่าสัตว์ หมู่ 8 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 353,100 บาท

21) โครงการซ่อมแซม ถนนดินลูกรัง และตลิ่งลำน้ำป่า บริเวณข้างวัดป่าขาม บ้านป่าขาม หมู่ 3 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 600,000 บาท

22) โครงการปรับปรุงซ่อมแซมถนน คสล.เชื่อมระหว่างบ้านน้ำฮู หมู่ที่ 5 กับบ้านใหม่สหสัมพันธ์ หมู่ 7 ตำบลเวียงใต้ อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 141,300 บาท

23) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรัง ทางเข้าหมู่บ้านปางตอง หมู่ 8 ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 517,500 บาท

24) โครงการซ่อมแซมถนนดินลูกรัง เชื่อมระหว่างบ้านแพมบก หมู่ 6 กับหมู่บ้านแม่อีแลบ หมู่ที่ 7 ตำบลทุ่งยาว อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน งบประมาณ 1,402,500 บาท

ขณะนี้ได้ทำการให้ความช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว

อำนาจอนุมัติของผู้ว่าราชการจังหวัด ครั้งที่ 2 จำนวน 4 โครงการ

เป็นเงิน 2,155,530 บาท

1) โครงการจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับยานพาหนะของทางราชการ/องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเอกชนที่นำมาปฏิบัติงาน น้ำมันดีเซล จำนวน 13,000 ลิตร ๆ ละ 24.29 บาท เป็นเงิน 315,770 บาท

2) โครงการจ่ายเงินค่าตอบแทนผู้ปฏิบัติงานนอกเวลา ให้แก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของทางราชการ จำนวน 325 คน ๆ ละ 100 บาทต่อวัน รวม 10 วัน 325,000 บาท

3) โครงการจ้างเหมากำจัดสิ่งกีดขวางทางน้ำแม่น้ำของ บริเวณบ้านแม่ของ หมู่ที่ 5 ตำบลแม่นาเติง อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอน เป็นเงิน 1,049,760 บาท

4) โครงการซ่อมแซมถนน คสล. เชื่อมระหว่างบ้านนาจอง หมู่ที่ 6 ถึงบ้านนาจดองใหม่ หมู่ที่ 11 ตำบลแม่นาเติง อำเภอป่า จังหวัดแม่ฮ่องสอนเป็นเงิน 465,000 บาท

ขณะนี้ได้ทำการให้ความช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว

3.7.3 ปัญหาอุปสรรคในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย

3.7.3.1 การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ด้านการฟื้นฟูสาธารณประโยชน์ หรือ ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ปัญหาที่พบ การให้ความช่วยเหลือด้านฟื้นฟูสิ่งสาธารณประโยชน์ หรือด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการที่กระทรวงการคลังกำหนด จะต้องเป็นสิ่งสาธารณประโยชน์ที่มีอยู่ในความรับผิดชอบของส่วนราชการ หากเป็นสิ่งสาธารณประโยชน์ที่มีหน่วยงานรับผิดชอบต้องเป็นกรณีงบประมาณของส่วนราชการนั้นได้ใช้หมดไปแล้ว หรือมิได้ตั้งงบประมาณเพื่อการนี้ไว้ และส่วนราชการที่เป็นหน่วยรับผิดชอบได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากส่วนกลางจากต้นสังกัด และหน่วยต้นสังกัดไม่ได้ขยับงบประมาณหรือได้ขยับงบประมาณหมดไปแล้ว โดยให้รายงานเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งการปฏิบัติที่ผ่าน ๆ มาส่วนราชการที่รับผิดชอบสิ่งสาธารณประโยชน์ไม่ได้จัดทำหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งว่าไม่ได้ตั้งงบประมาณ หรือตั้งไว้ได้ใช้หมดไปแล้ว จึงเป็นสาเหตุให้ไม่เข้าหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการที่กระทรวงการคลังกำหนด

3.7.3.2 การให้ความช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย ด้านการปรับพื้นที่ทำการเพาะปลูกที่ ถูกหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมทั้งซากวัสดุทุกชนิดทับถมจนไม่สามารถเพาะปลูกได้

ปัญหาที่พบ ตามหลักเกณฑ์และวิธีดำเนินการที่กระทรวงการคลังกำหนด การให้ความช่วยเหลือจะเป็นค่าจ้างเหมาในการขุดลอก ขนย้ายหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมซากวัสดุที่ทับถมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม เกษตรกรจะไม่มีความต้องการให้จ้างเหมาในการขุดลอก ขนย้ายหิน ดิน ทราย ไม้ โคลน รวมซากวัสดุที่ทับถมพื้นที่แปลงเกษตรกรรม แต่ต้องการให้ทางราชการจ่ายเป็นเงินสดให้แทน ซึ่งการจ่ายเป็นเงินสดจะไม่ใช่ไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีดำเนินการของกระทรวงการคลัง เมื่อคณะกรรมการช่วยเหลือผู้ประสบภัย จังหวัดแม่ฮ่องสอน (ก.ช.ภ.มส.) ได้พิจารณาอนุมัติเห็นชอบและผู้ว่าราชการจังหวัดได้อนุมัติแล้วไม่สามารถดำเนินการได้